

ἜΤΟΣ Γ'.

ἘΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

ἌΡΙΘ. 109

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΓΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 125

Τιμή ἑτησίας συνδρομῆς προπληρωτέας διὰ μὲν τὸ Ἑσωτερικὸν δραχμαὶ νέαι 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20.
Τὸ Γραφεῖον τῆς ἡμερησίας, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 15 Μαρτίου 1881.

Ὁ Ἀσμοδαῖος ἤρχισε νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι ἴσως ἠπατήθη. Ἐπίστευσε δηλαδὴ, ὅτι οὔτε συνείδησις, οὔτε καρδίη, οὔτε ἐπίδερμις ἀνθρώπινος ὑπάρχει πρὸ Ἑλλήσι. Τοσούτην ἔβλεπεν ἀναλγησίαν ἀπανταχοῦ ἀπέναντι τῆς τερατώδους καταστάσεως, ἣτις πανταχόθεν καταγγέλλεται κατὰ τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων. Ἄλλ' ἤδη φαίνεται ἐξεγερθεῖσα ἀνθρωπίνη τις συνείδησις ἐπὶ τοῦ σκανδαλώδους τούτου ἀντικειμένου. Ἠκούσθη τέλος καὶ μία γενναία διαμαρτύρησις ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀγυρτικῆς ὑποκρισίης, ἣτις ἐνόησεν νὰ ἀναγάγῃ τὴν συστηματικὴν ἀπόκρυψιν τῆς ἀληθείης ἢ τὴν τελειοποίησιν τῆς ψευδολογίας εἰς ὑψηλὸν πατριωτικὸν καθήκον. Τὸν ὑπουλον καὶ κακοῦν τούτον γρικυλικὸν μυστικισμὸν συνέτριψε τέλος ὁ ἀξιότιμος βουλευτῆς Ἀττικῆς κ. Δημ. Ῥάλλης διὰ τῆς θαρραλέης καὶ νευρώδους αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ βουλευτικοῦ βήματος καταγγελίας μιᾶς ἐπονειδίστου καταστάσεως, ἔσωσε δὲ συνάμα τὴν θέσιν τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ περιεποίησεν εἰς ἐκὺτὸν τιμὴν ἀγῆρατον. Τὸ κατηγορητήριον τοῦ κ. Ῥάλλης προεκάλεσε τὴν ἐκλογὴν ἐπιτροπείας τῆς Βουλῆς, εἰς ἣν ἀνετέθη νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἐν Ἀθήναις στρατιωτικὰ νοσοκομεία καὶ τὰ πειθαρχεῖα, διότι καὶ κατὰ τούτων κατέθεσεν ὁ γενναῖος ἀντιπρόσωπος Ἀττικῆς ὀδυνηρὰς λεπτομερείας. Ὁφείλομεν νὰ τὸ εἰπώμεν, τίποτε ἀποθαρρυντικώτερον τῆς θέσεως, ἣν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὡς καὶ κατὰ τινὰς περιστάσεις ἀναλόγους ἔλαβεν ὁ κ. ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅστις οὐδεμίαν θετικὴν πληροφορίαν ἠδύ-

νήθη νὰ δώσῃ, περιορίσθη εἰς γενικότητα, καὶ ἐζήτησε νὰ ἐξέλθῃ τῆς δεινῆς ἀπορίας του διὰ τῆς προτάσεως σχηματισμοῦ ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥς τὸ ἔργον πρὸ πολλοῦ ὄφειλε νὰ ἔχῃ τετελεσμένον ὁ κ. ὑπουργός, ἐπιθεωρῶν, ἐφορῶν καὶ βελτιῶν ἰσὺ μόνον τὰ ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις στρατιωτικὰ νοσοκομεία, τὰ ὅποια διατελοῦσιν εἰς ἀσυγκρίτως πολὺ χείρονα κατὰστασιν τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ.

Ἄλλως τε δὲν διστάζομεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι οὐδέποτε ἐπίστευσάμεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ σπουδαίως τὴν ἀποστολὴν τῆς, ὡς ἤθελε τὴν ἐκπληρῶσει ἐπιτροπὴ ἐξ ἀνδρῶν εἰδικῶν καὶ τιθεμένων κατὰ μέρος πᾶσαν πλαγίαν πατριωτικὴν ἢ ἄλλην σκέψιν. Λόγοι ἀνώτεροι ἢ θεωρούμενοι τοιοῦτοι πρὸ τῶν πλείστων ἐν ἡμῶν ταῖς μερίσι καὶ ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ, ἀποκρούουσι σήμερον τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείης ὡς ἐπιβλαβὴ εἰς τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα. Οἱ παρτηρήσαντες τὰς χρονοτριβὰς εἰς τὰς ἐπισκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐναγνώσαντες τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου πατριωτικὰς ἐπικλίσεις τινῶν, ἐνόησαν, ὅτι τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς ἐμελλε καὶ τοῦτο ν' ἀπολήξῃ εἰς θεατρικὴν τινὰ παράστασιν. Καὶ τῷ ὄντι πῶς θὰ δόσωμεν ἐπιχειρήματα εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ ἑλληνισμοῦ; Πῶς θὰ πικρῶμεν τοὺς φιλέλληνας ἀνταποκριτάς, αἵτινες, χάριν ἡμῶν καὶ τοῦ παρσῆμου, ἀντικρῶσιν τῶν θαρραλέως τὸ γελοῖον εἰς τὰς ἀνταποκρίσεις των; Πῶς θὰ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἀνικανότητά μας εἰς τὸν ἐχθρὸν; Πῶς θ' ἀποθαρρῶμεν τοὺς ὀπλίτας, οὓς καλοῦμεν ὑπὸ τὰς σημαίας; Πῶς θὰ δημοκοπήσωμεν ἔπειτα; Καὶ ὅμως οἱ ἀναγνώσκοντες μεταξὺ τῶν γραμμῶν, ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, ἐνόησαν ὅλην τὴν πικρὰν ἀλήθειαν καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν παρσκαμωθεῖσαν θεατρικὴν παράστασιν χάριν ἀνωτέρων ἤθελον συμφερόντων, πράγματι ὅμως χάριν οικονομίας τῶν ἐνεχομένων προσώπων καὶ χάριν τῆς ἑλληνικῆς ψευδοφι-

λοτιμίας. Καί ὅμως ἡ ἀλήθεια ἀπεκάλυφθη καὶ ἀνωμολογήθη ἀκουσίως. Αὐτὸς ὁ πρωτοφύλαξ τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας Κ. Φιλῆμων, εἶπεν ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ὅτι νοσοκομεῖον, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ μὲν 150 ἀσθενεῖς, περιέλαβε 350 καὶ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πλειοτέρους. Τοῦτο ἀρκεῖ. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καθαρίότητα, δὲν εἶπε τις ποτέ, ὅτι ἐντὸς 24 ὥρων δὲν εἶναι εἰς κατὰστασιν ἢ ἐξουσίᾳ νὰ καθαρῶσιν ἐν νοσοκομείον. Ὡς πρὸς τὴν νοσηλείαν δέ, ἡ ἀνάκρισις οὐδεμίαν ἔχει ἀξίαν, δι' οὓς λόγους πάντες ἐννοοῦσι.

Μίαν ἐτι περὶ τῆς οὐσιώδη ἔχομεν νὰ κἀνωμεν εἰς τὸν γεννητὸν βουλευτὴν Ἀττικῆς. Ὁμίλησε περὶ τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οὐδὲν εἶπε περὶ τῶν στρατιωτικῶν νοσοκομείων τῶν ἐπαρχιῶν. Ἀλλὰ γνωστὸν, ὅτι τὰ τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν καὶ εἶναι περὶ τὴν ἀνάκρισιν, συγκρινόμενα πρὸς τὰ τῶν ἐπαρχιῶν, εἰς τὰ ὅποια καθολοκληρίαν καὶ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν ἐφαρμόζεται ἡ ἐπινομή τοῦ τάφου, ἢ ὁ κ. Πάλλης ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἐνταῦθα νοσοκομείον. Ἄς ἐπιστήσῃ λοιπὸν καὶ ἐπὶ τούτων τὴν προσοχὴν τοῦ. Περὶ τῶν ἀπεναντιῶν ἀδελφῶν νὰ ἐφοδιαζῶσι διὰ λεπτομερῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πληροφοριῶν τὸν τύπον τῆς πρωτεύουσας. Ἄς ἐννοήσωσι τέλος οἱ πάντες, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι στοιχεῖα ἄλλα ἢ νὰ μεριμνήσωσι καὶ νὰ διορθώσωσιν, ἢ ἡ Βουλὴ καὶ ὁ τύπος, μ' ὅλας τὰς ἀτελείας, τὰς βραδύτητας καὶ ἐνίοτε τὰς μεροληψίας.

Περὶ δὲ τῆς ἀσχετοῦ κατὰστάσεως τῶν στρατιωτικῶν φυλακῶν τῆς πρωτεύουσας, θέλομεν διαλάβῃ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Δὲν εἶναι ἤδη ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν ἐν κρίσει περιστασίαι κατεδείχθη ἡ ἀτέλεια τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατοῦ. Αὕτη δὲν ἐπρονόησε περὶ κατασκευῆς νοσηλευτικῶν παρελημάτων, περὶ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἀναγκῶν, περὶ ἐγκλίρου καταρτίσεως τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐπικούρων, τὰ πάντα δὲ πάντοτε ἐνήργησε βραδύως καὶ ἀτελῶς, καταδεικνύουσα εἰς ὅλας τὰς ἐνεργείας ἀγνοίαν, ἀνεκτικότητα, ἀπειρίαν, ἔλλειψιν προνοίας, καὶ ἐπὶ πᾶσι πνεύμα συγκεντρωτικῶν ἐγωισμοῦ καὶ ἐμμονῆς εἰς τὰ κακῶς κείμενα. Ἀπέναντι πολέμου ἐπικειμένου, ὁποῖον ἔλαβεν ἡ ὑπηρεσία αὕτη πρόνοιαν περὶ καταστάσεως ξένων χειρουργῶν ἐπικούρων, τῶν ἡμετέρων ὄντων προδήλως ἀνεπαρκῶν; Ὅποῖον ἔλαβε πρόνοιαν περὶ ἀσκήσεως τῶν ἡμετέρων εἰς τὰ τῆς χειρουργίας; Ἡ περὶ τοῦ παρελημένου ὀφείλει νὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἤδη λίαν ἐπιφυλακτικούς. Μίαν μόνον ὑπενομιζόμεν περίπτωσιν γνωστὴν τοῖς πασίν, ὅτι ἡ ἱστρικὴ ὑπηρεσία ἡ ἀκολουθήσασα τὸν ἐξ ἐπτά καὶ ἐπέκεινα χιλιάδων ἀνδρῶν εἰσερχόντων τῷ 1878 εἰς Θεσσαλίαν στρατὸν, συνίστατο εἰς ἓνα καὶ μόνον ἱστρὸν, τὸν ἀξιότιμον Κ. Ἀθνακίου, καὶ αὐτὸν στερούμενον πνεύματος ἐνεργείας!

Δὲν δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν τὸν λόγον, χωρὶς νὰ ἐπισημώσωμεν εἰς τὸν ἀξιότιμον κ. Πάλλην, ὅτι διὰ τῆς ὑπὲρ τῶν στρατιωτικῶν ἀσθενῶν καὶ φυλακισμένων παρεμβά-

σεως τοῦ ἀνῆλθε διὰ μᾶς εἰς τὴν θέσιν ἐνὸς τῶν εὐεργετικωτέρων ἀνδρῶν τῆς κοινωνίας μας. Τὴν αὐτὴν φιλόφρονον καὶ θαρραλέαν ὁδὸν ἀκολουθῶν καὶ εἰς τὸ μέλλον πολὺ θέλει ὑψωθῆ.

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

Ὁ ἀφελὴς τρόπος, δι' οὗ ὁ παρ' ἡμῶν ἀνταποκριτὴς τοῦ Φιγαρῶ ὁμολογεῖ, ὅτι ἔμεινε ἐμβρόντητος ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ, τῆς ἐκπλήξεως καὶ τῆς ἀπορίας, εὐρίσκων τάπητας, ἀεριόφως, λευκοὺς λακιδέτας, γυμνοὺς ὤμους, πόλκων, περὶ τὰ καὶ ψελλισμοὺς τῆς Γαλλικῆς ἐν Ἀθήναις, τὰς ὁποίας ἐνόμιζε πρὶν κωμόπολιν περιέχουσιν μόνον ἀρχαϊότητας, γλαυκὰ καὶ κληκκῆρια, ἀποδεικνύει πόσον ἀκριβῆς εἶναι ὁ παρὰ τοῦ Βίσμαρκ ὁρισμὸς τοῦ Γάλλου ὡς διπλοῦ: «γνωρίζοντος τὰ πάντα, πλὴν τῆς στοιχειώδους γεωγραφίας».

Ὁ πλὴν τῶν ἀνταποκρίσεων τούτων ἀναγινώσκων ὅσα γράφονται σήμερον ὑπὲρ ἡμῶν εἰς ἐφημερίδας καὶ ἐπιθεωρήσεις ὑπὸ εὐγενῶν Εὐρωπαϊκῶν, ἐπιδιωκόντων τὴν εἰδικότητα ν' ἀγκυρῶσι τοὺς Ἕλληνας; ὡς ἄλλοι τοὺς ἀλέκτορας ἢ τοὺς θηρευτικοὺς κύνας, καὶ ὁ παρεβόλλων τὰ ἀναμνηστικὰ ταῦτα πρὸς ὅσα ἔγραψον ὑπὲρ τῆς γενεᾶς τοῦ ἀγῶνος οἱ Βύρωνες καὶ Σκωττικῶν, καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πειρασμοῦ νὰ εἴπῃ: «Κατὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ οἱ φιλέλληνας».

Καθὰ ἠκούσαμεν ὁ μὲν ἀξιότιμος κ. Τσιγκρὸς ἐθεώρησεν ὡς ὀπωσθὸν δυσκλόγον τοῦ ἀξιωματοῦ καὶ τῶν ἀξιώσεων αὐτοῦ τὸ νὰ ὀνομασθῆ ἐν τῇ ἀνταποκρίσει τοῦ Φιγαρῶ ἀπλῶς καὶ ξηρῶς «εἰς μετὰ τῶν σπουδῶν ἐν Ἀθήναις τραπεζιτῶν» ἀντὶ Κροίτου καὶ εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Παπαμιχαλόπουλος ἀπεναντίας ὑπερευχριστήθη, βλέπων τὸ ὄνομα τοῦ ἐν εὐρωπαϊκῇ ἐφημερίδι, ἔστω καὶ συγκεκολλημένον μετὰ τῶν ἐπιθέτων: «κακὸς χονδράθρωπος».

Τὸ εἰρηνοδόξον τοῦ κ. Κουμουνοῦρου ἠρμήνευσε μετὰ πολλῆς ἀκριβείας ὁ κ. Χατζῆ Πέτρος, παρεστήσας τῷ ἐθόγῳ ἀνταποκριτῇ τοῦ Παρισίου φύλλου: «ὅτι ἡ Ἑλλὰς οὔτε νὰ ὀπισθοδρομηθῇ δύναιται, οὔτε νὰ προχωρήσῃ».

